

Goed te Grysperre

Grysperrestraat 1, 8501 Kortrijk-Heule

Kaart 1/10.000 nr. 41, Popp-kaart A/328-329-330-331, Gewestplan : landbouwgebied.

Aanvullende gegevens :

Deze heerlijkheid was een achterleen van de heerlijkheid van Heule. Ongetwijfeld gaat het hier om een heel oude heerlijkheid, want de heren van Grysperre lieten al sporen na in de 13de eeuw. Willem van Griseperre, leenman van de heer van Heule, wordt vermeld van 1295 tot 1325. Ook in Gits lag een heerlijkheid naar dezelfde heren genoemd. In 1392 wordt het leen te Gryspeerd genoemd. In 1439 worden de erfgenamen van 'Mevrouw Jan Grysperre van zinen goede te Grysperre in Huele' genoemd samen met zijn goed te Walle, een rente in Wevelgem en het goed te Deefackere. Jan van Grysperre, ridder, heer van Grysperre, Ogierlande (in Gits), heer van Bissegemstraete, overleed op 30 mei 1435. De rekeningen van de kasselrij Kortrijk geven inlichtingen over enkele bezitters. In 1439 betaalde Jacob van Grysperre. In 1533 betaalde Jan van Grysperre. Deze heerlijkheid en dit leen bestond in 1502 uit een ... behuuste stede ten noorden van de kerk van Heule van

Goed te Grysperre, algemeen zicht.

Eigenaar grond en gebouwen :
familie Vromman.

Bekende uitbaters :

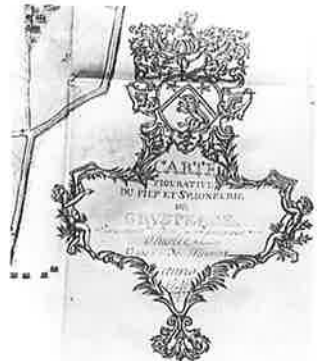
Verstraete Ivo (-1906),
Weduwe Vromman Charles
(1906-1910), Vromman August
(1910-1944), Vromman Jozef
(1944-1974), Vromman Marc
(1974-).

Naam :

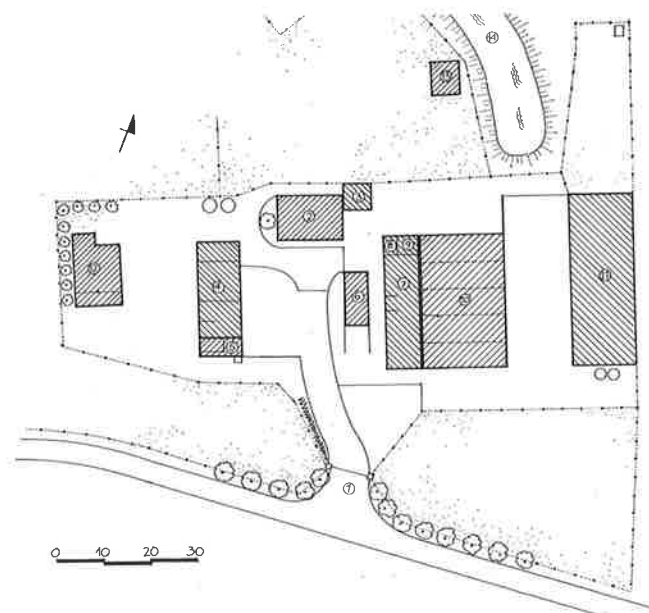
Historische naam. De naam werd vanzelfsprekend ontleend aan de familie van Grysperre die dit achterleen van de Heerlijkheid van Heule in bezit had.

Oudste vermelding : 1503
(R.A.K., Fonds Colens, nr. 204, f° 119).

Wapenschild Grysperre.
Persoonlijk archief familie
Goethals, Terrier Grysperre,
1746.

1. Toegang
2. Woonhuis
3. Berging + garage
4. Schuur
5. Groenten frigo
(oorspronkelijk hoenderhok)
6. Overdekte mestvaalt
7. Koestal
8. Melkhuis
9. Voederhok
10. Overdekte loods
11. Varkensstal
12. Open loods
13. Paardestal
(oorspronkelijk stierestal)
14. Watervang voor
besproeiing.

Gebouwen:

open U-vorm. Oudste gegevens: 1746, vroeger leesbaar in kalksteen (stallen, woonhuis). Woonhuis (oude woonhuis: vermoedelijk 1746, gedurende WO I afgebrand, nieuw woonhuis: 1920, leesbaar in dakpannen, 1965: interieur slaapkamers gewijzigd, 1980: woonplaats vernieuwd, 1982: keuken vernieuwd, 1989: dak vernieuwd); Ovenbuur (kleine oven: vroeger in de stal); Stallen (deel 1746, overige: 19de eeuw, 1930: stro- naar pannendak, 1978: nieuwe varkensstal); Schuur (1920: oude afgebrand tijdens WO I); Loods (1927, 1975: tweede loods, 1989: loods 1100 m² aan ingang rechts langs de Grysperrestraat, 1991: uitbreiding met 250 m² bestaande loods rechts van woonhuis, 1994: façadesteen tegen bestaande loods (oude koestal)); Wagenhuis (gesloopt in 1974); Overdekte mestvaalt in midden van hofplaats: weg in 1985-1986.

36 bunders land... De laatste heer die ook de naam droeg was Jan, heer van Grysperre, Ogierlande, zoon van Jan, in 1528 overleden zonder kinderen. Het was zijn nicht Catherina van Grysperre die trouwde met Bussaert van Hembyze, zoon van Jan, die de heerlijkheid erfde. Onder Bussaert van Hembyze werd het leen in twee delen gesplitst: het eerste leen was 24 bunders groot, het tweede leen was 12 bunders groot. Het is alleen het eerste leen Grysperre dat hier van belang is voor de geschiedenis van het Goed te Grysperre. Ten tijde van Bussaert van Hembyze paalde het leen ten oosten aan de Beiaardstraat, ten zuiden aan het leen van Ghyselbrecht Vercruce, Steenackere genaamd en gehouden van Borborg. In 1590 kwam het leen in handen van Jonkheer Jan van Hembieze, zoon van Bussaert, die het in 1585 zou verkopen aan Jan de la Fluute. Via Guillaume de la Fluute (1611), kwam dit leen in 1624 in handen van Jacques Van Vluete, dict de la Fluute, fs Jacques en vervolgens naar zijn nicht Ernestine Florence Vander Vluuten. In 1680 woonde ze in Atrecht. Op 2 november 1701 kwam het leen bij Dominique Joseph Van der Beken terecht via de dood van jonkvrouw Vander Vluuten circa 1700. Bij testament van 27 april 1719 had jonkheer Dominique Joseph Vander Beken, heer van Courbes, het leen geschonken aan Joseph Vander Beken, priester, heer van Chastel. Dit testament zal echter betwist worden daar in Vlaanderen geen lenen per testament konden doorgegeven worden.

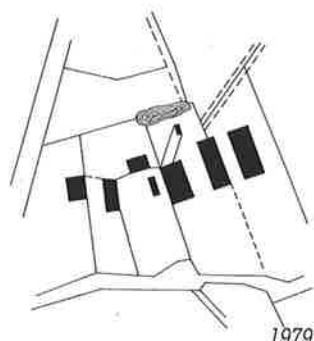
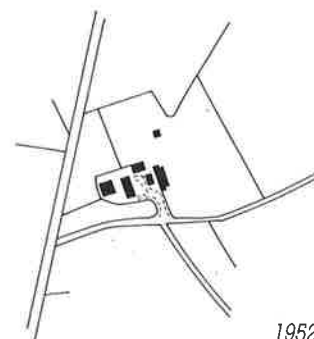
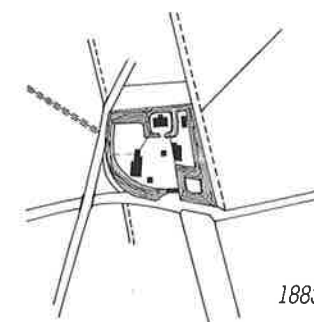
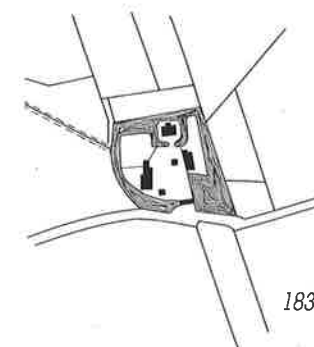
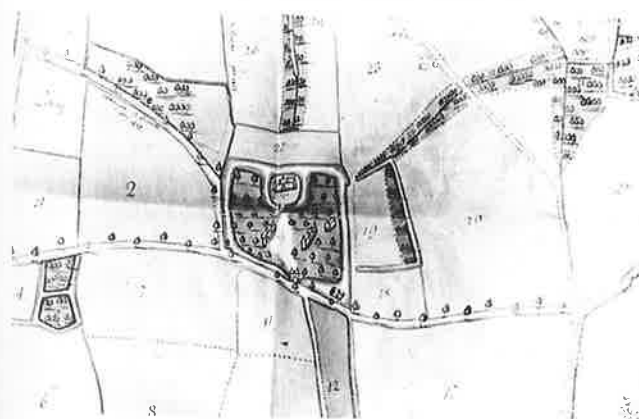
Na het overlijden van Joseph ging het leen naar zijn broer, jonkheer Pieter Dominicq Joseph Vanderbeken, heer van La Motte. Meester Louis Frans Isidore Vanderbeken,

Het erf.

priester, heer van Wazières, zoon van Pieter Dominicq was de volgende erfgenaam. Op 9 november 1735 werd het leen verheven door Gillis Vanderbeken, fs Jan bij het overlijden van zijn vader die het leen erfde van Louis François Isidore Vanderbeken. Op 29 augustus kwam het leen in handen van Joffe Marie Crespel, echtgenote van Sieur Jan Baptiste Douchemain, dochter van Jacques en van Petriville, Thibaut, erfgenamen van Mr. Louis François Isidore Vanderbeken, haar achterneef, overleden te Rijsel op 18 februari 1731. Henri François de Rosières, kapitein bij de infanterie, baron van Fraudemont, was in 1758 bezitter van 2/3 van de heerlijkheid van Grysperre. In 1766 kwam het leen in handen van jonkheer Armandus Benedictus Schoorman, die het volgens het denombrement van 7 februari 1760 gekocht had van voornoemde jonkheer Henri François de Rosières. Pachter was dan Frans Vande Wiele d'oude.

Goed te Grysperre in 1746. Het woonhuis zelf is eveneens omwald. Persoonlijk archief familie Goethals, Terrier Grysperre, 1746.

Totale oppervlakte :

1980 : 26 ha 31 a - 1984 : 26 ha 30 a (Weiland : 2 ha 30 a, Akkerland : 25 ha 50 a) - 1993 : 27 ha (Weiland : 1 ha 50 a, Akkerland : 25 ha 50 a).

Voornaamste specialiteiten :

witloofjaarrondteelt, winter-tarwe, suikerbieten, mais, aardappelen, varkens.

Nu nog een woord over de pachters van de hofstede :

In 1571 : Joos Van Steenkyste ;

In 1608 : Gillis Nys en Jaentkin Winne ;

In 1613 : Claeys Verstrate en Catelyne Nys, dochter van Gillis ;

In 1634 was het nog steeds Clays Verstraete en echtgenote. De volgende gekende pachter is zoals reeds **aangehaald Frans Vande Wiele d'oude** in 1760.

Uit de bevolkingsregisters van 1802 lezen we als eigenaar nog steeds de heer Schoorman en als pachter Ignace Vandewiele. In 1847 was bovenvermelde Ignatius Vandewiele nog altijd de boer van het Goed te Grysperre. Hij stierf op 28 maart 1852 en werd opgevolgd door de reeds inwonende Ivo Verstraete.

De Popp-kaart van Heule vermeldt als eigenaar **Vandewoestyne - D'ansbeke** uit Gent. In 1869 kwam de hofstede in het bezit van baron Vanderbruggen. Het verhaal van de familie Vromman begint in 1906 toen de weduwe van Charles Vromman, Rosalie Hertoge, **afkomstig van Egem**, de **hoeve** overnam van **de familie Verstraete**. In 1910 werd haar zoon August Vromman de opvolger.

Barones Vanderbruggen was de eigenares tot de familie Vromman in 1920 de hoeve kon kopen. August Vromman **huwde met Emma Hoflack**. Het gezin **telde** vier kinderen. **Michel bleef ongehuwd** altijd op de **hoeve** wonen (*1965). Daniel huwde met Marie-Louise Demasure, een dochter van de verdwenen boerderij op de Kransvijver.

Het gezin Vromman-Demasure vestigde zich op een boerderij van de familie Hoflack in Passendale. De derde **zoon van August Vromman, Germain was witte pater** in Zaire. In 1964 kwam hij terug en na 1 jaar Frankrijk werd hij 14 jaar **pastoor** te Moere. Na een kort verblijf in Aalbeke (9 **maand**) stierf hij aan een hartinfarct in 1985. De **jongste zoon Jozef nam de boerderij van zijn vader** over in 1944. Hij **huwde met Paula Verhaeghe** (*Kuurne 26/01/1921). In het gezin van Jozef en Paula waren er 3 dochters en 1 zoon : Agnes, **Christiane**, Marc en **Annie**.

Het meest voor de **hand liggende gebeurde** in 1974 toen Marc de hoeve overnam van zijn ouders. Jozef Vromman en vrouw Paula Verhaeghe gingen in de Magerstraat wonen. Ze konden er genieten van een welverdiende oude dag. Helaas werd dit geluk verstoord toen Jozef op 8 november 1990 overleed.

Marc Vromman huwde met Magda Claerbout uit Lendeledede, maakte van de hofstede een zeer modern bedrijf dat als voornaamste specialiteit een witloofjaarrondteelt heeft. Vicky (12) en Cindy (8) maken het gezin compleet. Moeder Paula komt nog zeer veel op bezoek.

ARCHIEF**R.A.K. :**

- Fonds Colens, nr. 204 : f° 119 (1503).
- Familiearchief d'Ennetières, nr. 2008, denombrement uit 1803 en 1830.
- Aanwinsten, VI, nr. 4512, Landboek van Heule, einde 18de eeuw.
- O.S.A.K., Akten en contracten, 1606-1608 : f° 205, 1622-1624 : f° 231, 1626-1628 : f° 122.

A.D.N. :

- Lille, Plans divers, nr. 108, Plan topographique du village de Heule, 18e siècle.

Persoonlijk archief familie Goethals : Terrier Grysperre, 1746.

LITERATUUR

- I. Van Steenkiste, Proef eener geschiedenis der gemeente Heule, Kortrijk, 1889.
- Popp-kaart Heule en legger, 1834, A/328-329-330-331.